

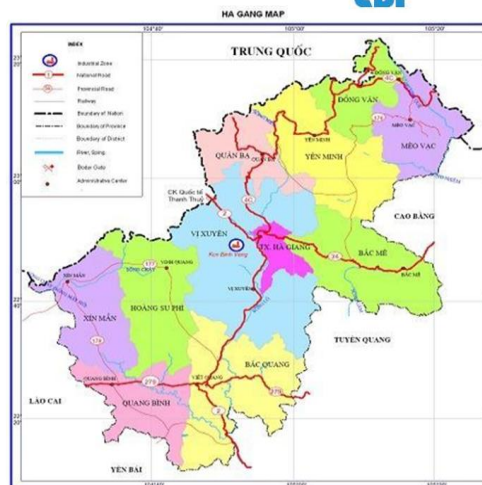

LIÊN MINH KHOÁNG SẢN

Tình hình thực hiện các hoạt động quản lý và khai thác khoáng sản ở Hà Giang

Cao Hồng Kỳ, Chủ tịch Liên Hiệp
các Hội KH&KT tỉnh Hà Giang

Hà Giang, tháng 12 năm 2018

NỘI DUNG

1. Tình hình hoạt động khai thác khoáng sản trên địa bàn tỉnh Hà Giang.
2. Tác động của hoạt động khai thác khoáng sản đến môi trường, xã hội.
3. Tình hình công khai thông tin về nguồn thu, phân bổ và sử dụng nguồn thu thu phí BVMT trong lĩnh vực khai thác khoáng sản trên địa bàn tỉnh.
4. Trách nhiệm của doanh nghiệp đối với cộng đồng dân cư nơi khai thác khoáng sản.
5. Kết quả thực hiện vận động chính sách thúc đẩy công khai minh bạch và công bằng trong quản lý và sử dụng nguồn thu phí BVMT trong lĩnh vực hoạt động khai thác khoáng sản ở Hà Giang.

1. Tình hình hoạt động khoáng sản trên địa bàn tỉnh Hà Giang

- Hà Giang có tài nguyên khoáng sản đa dạng, phong phú với 215 điểm mỏ và 28 loại khoáng sản khác nhau; những năm trước đây, ngành công nghiệp khai khoáng của tỉnh phát triển nhanh chóng, đã mang lại một phần nguồn thu cho ngân sách tỉnh Hà Giang (năm 2017, tổng thu thuế và phí BVMT trên địa bàn tỉnh đạt gần 300 tỷ đồng, trong đó thuế TN 240 tỷ đồng, phí BVMT 52 tỷ đồng).
- Theo báo cáo số 47/BC-UBND ngày 27/02/2018 của UBND tỉnh, trên địa bàn tỉnh Hà Giang có 70 Giấy phép KTKS còn hiệu lực, trong đó: Bộ TN&MT cấp 03 giấy phép, UBND tỉnh Hà Giang cấp 67 giấy phép khai thác khoáng sản. Mấy năm gần đây, do giá khoáng sản xuống thấp và các mỏ khoáng sản kim loại có trữ lượng quặng thấp nên đa số các doanh nghiệp đã tạm ngừng hoạt động, chỉ còn số ít các doanh nghiệp KTKS kim loại đang hoạt động, trong đó có Mỏ Sắt Minh Sơn (Bắc Mê) của Công ty An Thông, với trữ lượng 22 triệu tấn, công suất khai thác 705.000 tấn/năm, thời gian khai thác là 30 năm; và mỏ Antimon Mậu Duệ (Yên Minh) của Công ty Cổ phần CK&KS Hà Giang, trữ lượng 330.000 tấn, công suất khai thác 10.500 tấn/năm; thời hạn khai thác 30 năm.

2. Ảnh hưởng của hoạt động khai thác khoáng sản đến môi trường, và cộng đồng dân cư trong khu vực

Giám sát tại Mỏ Sắt Minh Sơn, Bắc Mê

2.1. Khai thác khoáng sản đã làm mất đất, mất rừng

Ở Hà Giang, diện tích khai khoáng chiếm 1.863 ha. Riêng xã Minh Sơn, diện tích đất rừng phòng hộ phải chuyển đổi mục đích sử dụng là 30,3 ha, diện tích rừng phòng hộ đầu nguồn phải chặt hạ nhường cho khai trường 9,8 ha; tại xã Mậu Duệ diện tích đất nông lâm nghiệp phải chuyển đổi sang KTKS là 42,3 ha.

Một góc mỏ Antimon Mậu Duệ, Yên Minh

2.2. KTKS làm cạn kiệt và ô nhiễm nguồn nước: Do KTKS ở khu vực rừng đầu nguồn và việc sử dụng một lượng nước quá lớn cho quá trình tuyển quặng đã làm suy giảm và cạn kiệt nguồn nước. Mặt khác, do ảnh hưởng của quá trình xả thải của các nhà máy tuyển quặng (Nhà máy Antimon Mậu Duệ 12.000 m³/năm; Nhà máy chế biến quặng Minh Sơn 1.503.288 m³/năm) làm cho nguồn nước suối ô nhiễm; đặc biệt mùa mưa bùn đất, xỉ quặng rửa trôi làm mất dòng chảy; mùa khô, người dân phải đi lấy nước từ nơi khác cách xa hàng cây số để sử dụng cho sinh hoạt hàng ngày.

2.3. KTKS làm ảnh hưởng đến môi trường sống của cộng đồng dân cư trong khu vực:

Hoạt động khai thác và chuyên chở quặng từ nơi khai thác đến nơi chế biến, từ nơi chế biến về KCN đã tác động tiêu cực đến môi trường, xã hội, dân sinh trong khu vực bởi: bởi khí thải, bụi, tiếng ồn; đặc biệt phá hỏng kết cấu hạ tầng giao thông mà đã được Nhà nước đầu tư hàng chục, trăm tỷ đồng từ ngân sách NN.

2.4. Khai thác khoáng sản tạo ra cơ hội việc làm không nhiều, xong nó là tác nhân tiềm ẩn gây rủi do lớn tới môi trường

Cộng đồng dân cư tại địa phương ít có cơ hội việc làm trong ngành khai mỏ. Theo số liệu năm 2017, số lao động đang làm việc tại mỏ Sắt Minh Sơn (Bắc Mê) có 92 lao động là người địa phương; tại mỏ Antimon Mậu Duệ (Yên Minh) có 55 lao động là người địa phương.

Trong khi đó, khai thác khoáng sản luôn tiềm ẩn gây ra những rủi ro lớn tới môi trường: Làm đất canh tác thoái hóa, bị vùi lấp, làm thay đổi dòng chảy và là tác nhân tiềm ẩn có nguy cơ gây ra những trận sạt lở, lũ bùn đất, lũ quét kinh hoàng.

Hồ sả thải Mỏ sắt Minh Sơn, Bắc Mê

3. Tình hình phân bổ và sử dụng nguồn thu phí BVMT trong lĩnh vực khai thác khoáng sản

S T T	Địa bàn khai thác khoáng sản	Phí BVMT năm 2016 (triệu đ)		Phí BVMT năm 2017 (triệu đ)		Phí BVMT năm 2018 (triệu đ)	
		Thu	Chi	Thu	Chi	Thu	Chi
1	Huyện Bắc Mê	33.971		45.110		39.800	
-	Tại xã Minh Sơn	24.914	0	44.903	2.300	37.921	9.350
2	Huyện Yên Minh	549		436		383	
-	Tại xã Mậu Duệ	383	0	383	0	338	169
	Toàn tỉnh	42.264		52.033		42.030	

4. Tình hình thực hiện công khai minh bạch nguồn thu, phân bổ và sử dụng nguồn thu phí BVMT trong khai thác khoáng sản

TT	Nội dung công khai minh bạch thông tin	Trước khi có dự án 2016	Sau khi có dự án 2017 - 2018
1	Quyền lợi của địa phương và người dân địa phương nơi có khoáng sản được khai thác	100% không biết	Người dân đã hiểu biết
2	Công khai về kết quả thu – nộp phí BVMT đối với khai thác khoáng sản	Chưa công khai	Năm 2018, Cục thuế tỉnh đã công khai trên Báo điện tử Hà Giang
3	Công khai về phân bổ, sử dụng nguồn thu phí BVMT trong khai thác khoáng sản	Chưa công khai	Năm 2018, UBND huyện đã thực hiện công khai bằng hình thức thông báo cho UBND xã
4	Công khai thông tin về tình hình hoạt động khoáng sản trên địa bàn: các dự án đang hoạt động, hiện trạng môi trường, tình hình ký quỹ cải tạo phục hồi môi trường, kế hoạch BVMT của doanh nghiệp KTKS.	Chưa thực hiện công khai thông tin	Đến nay, Sở TN&MT chưa thực hiện việc công khai thông tin.

5. Trách nhiệm của doanh nghiệp đối với cộng đồng dân cư nơi khai thác khoáng sản

Được sự hỗ trợ của OXFAM, Liên minh Khoáng sản Việt nam, với sự giúp đỡ của Trung tâm Hội nhập và phát triển (CDI) trong việc triển khai dự án “Tăng cường giám sát thực thi chính sách BVMT trong lĩnh vực KTKS tại tỉnh Hà Giang và tỉnh Quảng Trị” với các hoạt động:

1. Tập huấn nâng cao nhận thức của cộng đồng

2. Đối thoại giữa người dân, doanh nghiệp và chính quyền địa phương về công tác BVMT, giám sát thu – chi nguồn thu phí BVMT đối với khai thác khoáng sản tại cơ sở.

2. Đối thoại giữa người dân, doanh nghiệp và chính quyền địa phương về công tác BVMT, giám sát việc thu – chi nguồn thu phí BVMT đối với khai thác khoáng sản (tại xã Minh Sơn)

3. Tổ chức các cuộc họp/thảo luận với HĐND, UBND cấp huyện về phân bổ, sử dụng nguồn thu phí BVMT trong khai thác khoáng sản

Kết quả, Tiếng nói của cộng đồng đã được doanh nghiệp và chính quyền địa phương ghi nhận, hứa cam kết và có kế hoạch giải quyết, cụ thể:

1. Trong năm 2018, Công ty An Thông đã đầu tư 4,1 tỷ đồng để sửa chữa, nâng cấp 1,1 km tuyến đường qua Trung tâm xã để giảm thiểu bụi, tiếng ồn.

2. Công ty An Thông đã hỗ trợ cộng đồng làm 1 km đường bê tông thôn Ngọc Trì, nơi ảnh hưởng bởi hoạt động chuyên chở quặng.

3. Năm 2018, Công ty Cổ phần Cơ khí và khoáng sản Hà Giang đã hỗ trợ cho xã Mậu Duệ 1 tỷ đồng để nâng cấp các tuyến đường trong thôn/xã; hỗ trợ 524 triệu đồng để xây dựng một số công trình công cộng: Nhà văn hóa, trường học, cầu treo của một số thôn, bản trong xã.

6. Hoạt động Thúc đẩy công khai minh bạch trong ngành công nghiệp khai khoáng trên địa bàn tỉnh

Ngày 20/12/2018, UBMTTQ tỉnh Hà Giang đã ban hành Quy chế “Giám sát của cộng đồng trong lĩnh vực khai thác khoáng sản” áp dụng trên địa bàn toàn tỉnh, bắt đầu thực hiện từ năm 2019 góp phần thực hiện hiệu quả công tác quản lý xã hội về tài nguyên khoáng sản và BVMT, từng bước thực hiện mục tiêu phát triển bền vững ngành công nghiệp khai khoáng nước nhà nói chung và trên địa bàn tỉnh Hà Giang nói riêng.

Xin trân trọng cảm ơn!